

FIȘA DISCIPLINEI

LEGAL AND JUDICIAL SYSTEM OF THE EUROPEAN UNION / SISTEMUL NORMATIV ȘI JUDICIAR AL UNIUNII EUROPENE Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Drept
1.3. Departamentul	Școala doctorală
1.4. Domeniul de studii	Drept
1.5. Ciclul de studii	Doctorat - Program de studii avansate
1.6. Programul de studii	Doctorat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	The Legal and judicial system of the European Union / Sistemul normativ și judiciar Uniunii Europene						
2.2. Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Elena-Simina Tănăsescu						
2.3. Titularul activităților de seminar							
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	V	2.7. Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	28	3.2. Din care Curs	28	3.3. Seminar	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	0
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					65
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					65
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					67
Tutorat					
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					197
3.8. Total ore pe semestru					225
3.9. Număr de credite					9

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	☐ Legislație; ☐ Jurisprudență; ☐ Acces internet, laptop, videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	
Aptitudini	
Responsabilitate și autonomie	

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
Caracterul compozit și autonom al sistemului normativ al Uniunii Europene. Autonomia ordinii juridice a UE. Pluralismul, dualismul și monismul juridic	Prezentare interactivă	
Repartizarea competențelor decizionale în Uniunea Europeană • Repartizarea competențelor decizionale între statele membre și UE • Repartizarea competențelor decizionale între instituțiile UE		
Analiza actelor juridice • Izvoare originare • Izvoare derivate • Tipologia introdusă prin tratatul de la Lisabona		
Configurarea jurisprudențială a principiilor generale ale dreptului UE. Constituționalizarea dreptului Uniunii Europene • Protecția drepturilor omului în UE • Principiul răspunderii statelor		
Prioritatea de aplicare a dreptului UE • Consecințe asupra sistemelor juridice ale statelor membre • Consecințe asupra Constituțiilor statelor membre. Identitatea constituțională		

Controlul judiciar al respectării ordinii juridice a Uniunii Europene • Competențele Curții de Justiției a Uniunii Europene • Principiul loialității și aplicarea uniformă a dreptului UE	
Bibliografie: <u>OBLIGATORIE :</u> H.-J.Blanke, S.Mangiameli (ed.), <i>The European Union after Lisbon, Constitutional Basis, Economic Order and External Action</i>, Springer, 2011 ***, <i>The Court of Justice and the Construction of Europe, Analyses and Perspectives on Sixty Years of Case Law</i>, Springer, 2013 C. Barnard, S. Peers (ed), <i>European Union Law</i>, Oxford University Press, 2014 M. Dony, <i>Droit de l'Union européenne</i>, Editions de l'Université de Bruxelles, Bruxelles, 2015 P. Craig, G. de Burca, <i>EU Law: Texts, Cases and Materials</i>, Oxford University Press, 2022 <u>CJCE</u>: C-6/64, Costa c. Enel; C-11/70, Internationale Handelsgesellschaft c. Einfuhr und Vorratsstelle für Getreide; C-35/76, Simmenthal SpA c. Ministero delle Finanze dello Stato, (Simmenthal I); C-106/77, Amministrazione delle Finanze dello Stato c. Simmenthal SpA (Simmenthal II); C-213/89, The Queen c. Secretary of State for Transport ex parte Factortame Ltd. and others, (Factortame I); C-6/90 și 9/90, Andrea Francovich și Danila Bonifazi c. Italia; C-224/01, Kobler c. Austria; C-36/02, Omega Spielhallen und Automatenaufstellungs-GmbH v. Oberbürgermeisterin der Bundesstadt Bonn; <u>CJUE</u>: C-584/10 P, C-593/10 P și C. 595/10 P, Yassin Abdullah Kadi (Kadi II); C399/11, Stefano Melloni v. Ministerio Fiscal; C-62/14, Peter Gauweiler, Bruno Bandulet și alții, Roman Huber și alții, Johann Heinrich von Stein și alții, Fraktion DIE LINKE im Deutschen Bundestag v. Deutscher Bundestag; C-105/14, Taricco; C-69/14, Târșia; C-42/17, M.A.S. and M.B (Tarrico bis); C-216/18 PPU, Minister for Justice and Equality; C-619/18, Commission v. Poland; C-192/18, Commission v. Poland; C-824/18, A.B. and others, C-487/19 W.Ż., C-508/19 Prokurator Generalny, C-791/19 Commission v. Poland, C-83/19, C-127/19, C195/19, C-291/19, C-355/19, C-397/19, Asociația 'Forumul Judecătorilor din România', C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19, C-840/19, Euro Box Promotion, C-430/21, RS; C-817/21, R.I.; C-399/21, Boriss Cilevic; C-107/23, Lin I, C-280/25 Lin II	

FACULTATIVĂ:

D. Chalmers, G. Davies, G. Monti, *European Union Law*, 2nd ed., Cambridge University Press 2010

E.-S. Tănăsescu, „Carta drepturilor fundamentale a UE: avantajele și efectele ei pentru cetățenii europeni”, *Revista Română de Drept European* nr. 4/2010, p. 15-32

P. Craig and G. de Burca (eds.) *The Evolution of EU Law*, Oxford University Press 2011

E.-S. Tănăsescu, „Trimiterea preliminară și cooperarea judiciară loială”, *Revista română de drept european* nr.3, 2012, p.32-41

M Vrabie, *Protecția judiciară a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*, Universul Juridic, București, 2017

A.-R. Lupu, „Supremația Constituției – evoluția și limitele unui principiu fundamental al dreptului modern”, *Revista de Drept Public* nr. 3/2017, p. 124-149

R.-M. Popescu, „Aspecte constituționale ale integrării României în Uniunea Europeană”, *Dreptul* nr. 3/2017, p. 131-148

E.-S. Tănăsescu, „Aniversarea a 10 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană” (editorial), *Curierul Judiciar* nr.1, 2017, p.1-2

B. De Witte, B. Smulders, “Sources of European Union Law”, în **P.J. Kuijper, F. Amtenbrink, D. Curtin, B. De Witte, A. McDonnel, S. Van den Bogaert**, *The Law of the European Union*, Wolters Kluwer, 2018, p. 193-234

E.-S. Tănăsescu, „The Independence of Justice as Proxy for the Rule of Law in the EU - Study Case – Romania”, *NAD* nr. 1, 2021, p.102-122,

<https://riviste.unimi.it/index.php/NAD/article/view/15826/670>

E.-S. Tănăsescu, B.Selejan-Gutan, „A Tale of Primacy. The ECJ Ruling on Judicial Independence in Romania”, *VerfBlog* 2021/6/02, <https://verfassungsblog.de/a-tale-of-primacy/>

E.-S. Tănăsescu, „The European Court of Justice and the Constitutional Court of Romania: an implicit and indirect judicial dialogue ?”, *EuREuoparrecht* n°1/2023, p.71-83

E.-S. Tănăsescu, „A missed dialogue: the European Court of Justice and the Romanian Constitutional Court”, în **Miroslaw Granat** (ed.) *Constitutionality of Law without a Constitutional Court: A View from Europe* (ed.), Routledge, 2023, p.133-156

E.-S. Tănăsescu, „The Constitutional Identity of Member States and of the European Union”, **Alexander Aabadjiev & Alexander Kornezov** (eds.), *The XXX FIDE Congress - Conclusions and Plenary Debates* (vol.4), Ciela Norma, Sofia, 2024, pp.139-151

E.-S. Tănăsescu, „Primacy of EU Law and the Romanian Constitutional Court”, *EUnited in Diversity – The Rule of Law and*

Constitutional Diversity, Conference Proceedings available at <https://curia.europa.eu/jcms/EUnited2023>, CJEU, 2024, pp.151-167

E.-S. Tănăsescu, „The Constitutional Identity of Member States and of the European Union”, în Maria Grazia RODOMONTE and Ludovica DURST (eds.), *Judicial Review, Fundamental Rights and Rule of Law. The Construction of the European Constitutional Identity*, Routledge-Giappichelli, Studies in Law, 2024, p.89-99

C.Pintilie, E.-S. Tănăsescu, „Effective Judicial Protection of EU Law and Romanian Courts: Winding through Res Judicata and State Liability”, *Review of Central and East European Law*, 2024, n°49, pp.417-445.

E.-S. Tănăsescu, B.Selejan-Gutan, „A Turn of tide in the Fight Against Corruption in Romania: the CJEU between systemic risk of impunity and fundamental rights”, *ERA Forum – Journal of the Academy of European Law*, 2025 (4), vol.25, pp.567-591.

E.-S. Tănăsescu, B.Selejan-Gutan, „Through the Looking Glass. The Cooperation and Verification Mechanism, Failed Experiment or Successful Treatment?”, *Diritto pubblico comparato ed europeo*, 2026, vol.XXVIII, pp.81-120.

E.-S. Tănăsescu, „Carta drepturilor fundamentale și valorile UE”, *Revista Română de Drept European*, 2026 (2), pp.11-22.

7.2 Seminar		Observații
Nu este cazul.		
Bibliografie: Nu este cazul.		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Însușirea și înțelegerea noțiunilor specifice disciplinei, **Sistemul normativ și judiciar al Uniunii Europene**, este esențială pentru pregătirea aprofundată a unei viitoare profesii juridice.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Prezență și participare activă în cadrul cursurilor	Evaluare continuă pe baza activității desfășurate cu mențiuni "admis / respins"	75% 25%
Standard minimum de performanță	Cerințe minime pentru calificativul "admis" (sau cum se acordă calificativul "admis") ▪ Dovedirea însușirii minime a noțiunilor de raporturi între sisteme normative și pluralism juridic ▪ Dovedirea însușirii minime a noțiunilor legate de aplicarea dreptului UE în România ▪ Cunoașterea bibliografiei obligatorii ▪ Prezență activă la minim 75% din cursuri		

Data Completării

24.09.2026

Semnătura titularului de curs

Elena-Simina Tănăsescu

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura Directorului de Departament